

ELAPHE BIMACULATA

J. van het Meer,
Chopinpad 34,
1323 RZ, Almere.
Tel: 036-5361243;
fax 0842-117580.

INLEIDING

Zomer 1996 ben ik in het bezit gekomen van een zestal dieren, twee mannen en vier vrouwen. Van het begin af aan hebben alle dieren goed gegeten en groeiden voorspoedig. In november 1996 vond ik één van de mannen dood in het terrarium. Het vreemde hiervan was, dat de prooi, een baby muis, nog half in de bek zat. Het vermoeden is dat dit dier is gestikt, ondanks dat de prooi niet te groot was. Ik ben toen op zoek gegaan naar een andere man en heb die eind 1996 gevonden bij een iemand in België.

BESCHRIJVING

Het is een typische *Elaphe*, dat is duidelijk te zien aan zowel de kop als aan de bouw van het lichaam. De lengte van deze soort bedraagt een kleine meter. Het is één van de klein blijvende *Elaphe*-soorten die door hun slanke bouw nog kleiner lijken. De kleur is bruin-geel tot roodbruin, met twee rijen vlekken die in de nek soms strepen zijn. De vlekken, die paarsgewijs staan, lopen soms in elkaar over. De vlekken/strepen zijn roodachtig tot bruin van kleur met een zwarte rand er omheen. De vlekken/strepen lopen soms over een bruinachtige baan. Hierdoor lijkt het of het dier gestreept is met vlekken/strepen. Ze hebben acht tot tien, soms elf, bovenlipschubben. Het aantal tanden in de bovenkaak bedraagt 18 tot 20.

Elaphe bimaculata

VERSPREIDING

Het verspreidingsgebied van deze Aziat is het berggebied van Zuidoost-China.

HUISVESTING

De tweede man, deze was een stuk kleiner dan de overige dieren, heb ik in een apart terrarium van 40x40x40 (lxdxh) gezet om bij te voeren. De andere dieren, één man en vier vrouwen, zitten in een terrarium van 90x30x60 (lxdxh). De grondbedekking is zand (zandbakzand van een tuincentrum). De aankleding bestaat verder uit enkele stronken, takken en kunstplanten. Tevens ligt er in het terrarium een stuk halfrond kurk waar de dieren gretig gebruik van maken om onder weg te kruipen. De verlichting bestaat uit een lamp van 25 watt. De dieren hoeven niet erg warm te zitten: 20 graden Celsius is al voldoende.

VOEDSEL

Het voedsel bestaat uit behaarde en onbehaarde nestmuizen tot maximaal springers. Grotere prooien wurgen de dieren wel, maar kunnen ze meestal niet opeten.

VOORTPLANTING

De dieren zijn in de natuur geslachtsrijp na ca. 2 jaar. In gevangenschap kan het al na een jaar zijn. Dit komt omdat de dieren in hun eerste levensjaar in de winter gewoon doorgevoerd worden. In de natuur gaan ze gedurende 4 tot 6 maanden in winterslaap. Het is aan te raden om de dieren in winterslaap te doen, volgens veel literatuur gedurende minimaal drie maanden bij een temperatuur van ca. 15 graden Celsius.

De paringen vinden gewoonlijk plaats in de zomer of het najaar van het jaar voorafgaande aan het

jaar van het leggen van de eieren (sperma-opslag). Er worden ook wel paringen gezien in het voorjaar, maar die hebben volgens de literatuur geen of minder invloed op de eieren van dat jaar.

EERSTE KWEEK

Eind mei 1997 heeft één van de vrouwen haar eerste vier eieren gelegd, drie bevruchte en één onbevrucht ei; het laatste ei heb ik na een week weggegooid. De eieren zijn in verhouding tot het dier erg groot: ca. 20x45 mm met een gewicht van tussen de 10 en 15 gram.

Ik heb de eieren in een broedstroof gelegd, in een open bakje met vochtig vermiculiet; tegenwoordig gebruik ik dichte bakjes met vochtig zaagsel. De broedtemperatuur zit tussen de 26 en 28 graden Celsius. De eieren komen na 25 tot 40 dagen uit. Dat lijkt vrij kort, maar gezien de korte periode van activiteit in de natuur is het begrijpelijk. De broedduur hangt ook af van de hoogte van de temperatuur waarmee wordt uitbroed.

Begin juli kwam het eerste ei uit; dit was een mooie vrouw. De andere twee eieren heb ik veertien dagen later opengemaakt en daar zaten twee niet volgroeide jongen in. Er is ergens iets niet goed gegaan, wat weet ik niet. Het eerste jong heb ik nog steeds in mijn bezit.

TWEEDE KWEEK

In de zomer en het najaar van 1997 heb ik de eerste man (de andere man uit België zat nog apart) diverse keren zien paren met de diverse vrouwen. Van begin november 1997 tot eind januari 1998 heb ik de dieren in winterrust gedaan, in de kelder, bij een temperatuur van tussen de 3 en 16 graden Celsius. Na de winterslaap bleven ze in

februari nog erg rustig en aten niet of nauwelijks. In de maanden maart en april aten de vrouwen veel. Dit was voor mij de aanwijzing dat ze zwanger waren.

Vanaf eind april tot in mei legden alle vier de vrouwen hun eieren. In totaal waren het twaalf goede eieren en twee slechte. De twaalf goede eieren kwamen uit in de periode eind mei tot eind juni. De verhouding mannen-vrouwen was: zes mannen en vier vrouwen. De jongen gingen snel aan het eten.

MAN BELGIË EN VROUW 1997

Zowel de man uit België als de eerste, eigen gekweekte vrouw heb ik de hele winter van 1997-1998 doorgevoerd. Het viel op dat de man niet of nauwelijks at in deze periode, in tegenstelling tot de vrouw die goed doorgegeten heeft en al groter was dan de man van een jaar eerder.

DERDE KWEEK

Een maand nadat de vrouwen de eieren hadden gelegd, heb ik de man uit België en de vrouw van 1997, die tot die tijd alle twee apart werden gehuisvest, bij de groep geplaatst. Vanaf dat moment heb ik een groep van zeven dieren: twee mannen en vijf vrouwen. Net als het jaar ervoor vonden er in de zomer en najaar diverse paringen plaats van beide mannen met diverse vrouwen.

In december 1998 heb ik alle zeven dieren in een box in een koelkast geplaatst. Ik heb hier een aparte koelkast voor. De temperatuur ligt tussen de 5 en 10 graden Celsius en is veel stabielere dan vorig jaar in de kelder het geval was. Eind februari, begin maart heb ik de dieren weer uit de koelkast gehaald. Nu maar weer afwachten wat dit zal jaar, 1999, zal brengen.

TOT SLOT

Elaphe bimaculata is, naar mijn mening, een vrij gemakkelijk te houden soort die niet groot wordt. Dit heeft als voordeel dat er geen overdreven groot terrarium nodig is om deze dieren te houden. Het tweede voordeel is, dat de prooien niet groter hoeven te zijn dan een springer. Dit komt mij zeker goed uit, daar alle slangen die ik in mijn bezit heb geen grote prooien eten.

Als de dieren goed worden gehouden, is het zeker mogelijk om op de leeftijd van één jaar met deze dieren te kweken. Mijn advies is om toch nog een jaar te wachten, teneinde de vrouwen goed te laten uitgroeien. Een winterrust wordt aanbevolen, maar is niet, zie eerste kweek, noodzakelijk, zodat men zomer en winter van deze dieren kan genieten. Ze zijn een tikje schuw, maar als je een aantal dieren in een terrarium houdt, zullen ze regelmatig te zien zijn. Bovendien zijn de dieren die ik heb niet agressief; wel nieuwsgierig. Ik denk dat iedereen die deze dieren heeft of gaat aanschaffen, er veel plezier aan zal beleven.

LITERATUUR

Informatie van T. Steehouder en H. Anemaat.

Bartz, H., *Verzorging en voortplanting van Elaphe bimaculata*. Litteratura Serpenti, vol.9 (1989), No.6, 277-280.

Langeveld, C.M., *De Chinese luipaardslang (Elaphe bimaculata, K.P. Schmidt 1925)*, een ideale terrariumbewoner. Litteratura Serpenti, Vol.15 (1995), No.4, 90-97.

Staszko, R. & Walls, J., *Rat Snakes. A Hobbyist's Guide to Elaphe and Kin*.

Walls, J., *Rat Snakes*.